

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
28 januari 2026
Ons kenmerk
Cft 202600011
Pagina
1/7

Uw kenmerk

Bijlagen
2

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies bij de vastgestelde begrotingswijziging 2025 van Curaçao

Geachte heer Cooper,

Het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) ontving op 14 januari 2026 de vastgestelde begrotingswijziging (BW) 2025 van Curaçao, nadat het Cft op 21 augustus 2025 adviseerde bij de ontwerpbegrotingswijziging (OBW).¹ Met dit schrijven ontvangt u het advies van het Cft bij de VBW.² In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing bij dit advies.

Oordeel

Curaçao geeft in de vastgestelde BW grotendeels invulling aan de aanbevelingen van het Cft bij de OBW. Curaçao raamt voor 2025 een overschot op de gewone dienst van XCG 75 miljoen en een negatief saldo op de kapitaaldienst van XCG 85 miljoen. Dit negatieve saldo wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de inzet van eigen liquide middelen, die niet als kapitaalontvangsten worden verantwoord en is voor het Cft verklaarbaar.

Met de vaststelling van de begrotingswijziging vervalt het door het Cft gemaakte voorbehoud bij het eerdere leenverzoek van Curaçao. Dit betekent dat Curaçao nu ook het tweede deel van de lening, XCG 32 miljoen, kan aantrekken.³

Vervolg

De BW is vastgesteld op 23 december 2025. Het Cft adviseert u om in het vervolg begrotingswijzigingen eerder in het jaar op te stellen en ter goedkeuring voor te leggen aan de Staten. Aansluiting bij de Landsverordening Compatibiliteit is daarbij wenselijk. In de Landsverordening is opgenomen dat de aanbidding van begrotingswijzigingen op (drie) vaste momenten in het jaar plaatsvindt, gelijk met de aanbidding van de uitvoeringsrapportages.⁴

De aanbeveling van het Cft bij de OBW om de oplossingsrichting voor de financiële problematiek van het Curaçao Medical Center (CMC) te concretiseren en te verwerken in de begroting, is als enige aanbeveling niet (volledig) opgevolgd. Het Cft verzoekt u dringend hier in 2026 wel gevolg aan te geven, en verwijst naar zijn advies bij de vastgestelde begroting 2026.⁵

Toelichting

Het Cft deed drie aanbevelingen in zijn advies bij de OBW, deze aanbevelingen zijn grotendeels opgevolgd:

1. Concretiseer de oplossingsrichting voor de financiële problematiek van het Curaçao Medical Center (CMC) en verwerk deze in de begroting.

Het Cft waardeert de stappen die Curaçao zet om tot een oplossing te komen voor de financiële problematiek rondom het CMC, evenals de verbeterde toelichting hierover in de recente begrotingsproducten en uitvoeringsrapportages. De uitwerking en de verwerking van de structuurwijziging, de waardering van het vastgoed en de deelnemingen, en de kapitalisatie van de CMC-entiteiten zijn evenwel nog niet afgerond. De aanbeveling is daarmee onvoldoende opgevolgd.

2. Verlaag de personeelslasten conform de eerdere toezegging of onderbouw waarom dit niet is gebeurd.

Het Cft adviseerde bij de OBW de personeelslasten te verlagen conform eerdere toezeggingen van het land.⁶ Met de vastgestelde BW geeft Curaçao gevolg aan dit advies en licht het de verlaging duidelijk toe. Curaçao heeft deze aanbeveling in voldoende mate opgevolgd.

3. Zie af van het treffen van een voorziening of onderbouw deze voorziening conform de comptabiliteitsvoorschriften.

In de OBW nam Curaçao een nieuw te vormen voorziening op voor geopolitieke risico's, te dekken uit de onderuitputting op de personeelslasten. In de vastgestelde BW voert het land de voorziening af, conform het advies van het Cft. Het land heeft deze aanbeveling opgevolgd.

Leenverzoek

Op 14 juli 2025 ontving het Cft een leenverzoek van de minister van Financiën voor XCG 148 miljoen. Het Cft adviseerde op 23 juli 2025 in beginsel positief, onder de voorwaarde dat Curaçao XCG 32 miljoen aan geplande investeringen zou opnemen in een vastgestelde BW. Dit deel van de lening zou pas beschikbaar komen na vaststelling van die wijziging. Met de vaststelling van de BW vervalt het voorbehoud en kan het resterende leenbedrag worden uitgekeerd.

Begrotingssaldo

Het gecombineerde negatieve begrotingssaldo van de gewone dienst en kapitaaldienst bedraagt XCG 10 miljoen. Dit hangt samen met de inzet van (eigen) liquide middelen die niet zichtbaar zijn als ontvangsten, waardoor een tekort op de kapitaaldienst ontstaat. Hoewel dit verklaarbaar is, is op basis van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) een tekort op de kapitaaldienst strikt genomen niet toegestaan. Het Cft stelde in zijn reactie op de tweede uitvoeringsrapportage 2025 voor om samen met het land en de Stichting Overheidsaccountantsbureau te verkennen of er een oplossing is voor dit probleem.⁷ In de vastgestelde BW geeft het land aan hier positief tegenover te staan. Inmiddels heeft het eerste overleg plaatsgevonden.

Bashí-premie

De Raad van Ministers van Curaçao besloot in januari 2026 tot een eenmalige (bruto) uitkering van XCG 800 aan personeel van geselecteerde overheidsentiteiten en gesubsidieerde instellingen. De totale kosten die hiermee gemoeid zijn, zouden circa XCG 6 miljoen bedragen en worden ten laste gebracht van het begrotingsjaar 2025.

Deze bashí-premie is echter niet opgenomen in de vastgestelde BW 2025. De regering beroept zich daarbij op het feit dat in de vastgestelde begroting 2025 reeds is vastgelegd dat jaarlijks zal worden beoordeeld of er ruimte is voor het terugdraaien van de inkorting op de arbeidsvoorwaarden voor ambtenaren en gelijkgestelden, na evaluatie van het resultaat op de gewone dienst en de liquiditeitspositie van het land.

Het Cft is van mening dat hiermee het budgetrecht van de Staten niet voldoende in acht wordt genomen. De verwijzing naar het mogelijk aanpassen van de arbeidsvoorwaarden kan niet worden aangemerkt als een concrete autorisatie voor deze uitkering. Hierdoor worden de Staten niet in staat gesteld de financiële consequenties in samenhang met andere uitgaven te wegen en hun controlerende rol effectief uit te oefenen.

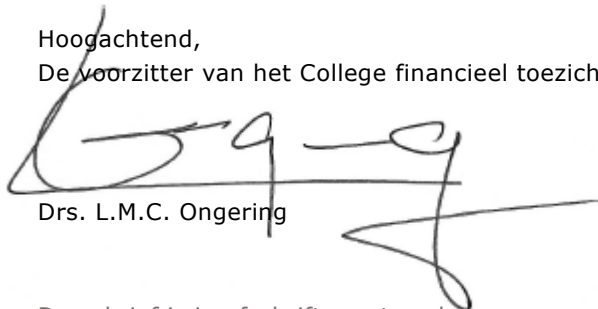
Deze handelwijze kan leiden tot een verschuiving van de rol van de Staten van voorafgaande goedkeuring naar controle achteraf, waardoor wordt ingeboet op een ordentelijk en transparant begrotingsproces. Het Cft vraagt hiervoor uw aandacht, mede omdat het Cft in de komende periode de kwaliteit van het financieel beheer, waaronder het begrotingsproces, nadrukkelijker en stelselmatiger zal toetsen.

Kenmerk
Cft 202600011
Blad
4/7

Indien deze werkwijze frequent zou worden gehanteerd, zou dit tevens de toezichthoudende taak van het Cft op basis van de Rft kunnen bemoeilijken. Het Cft beveelt derhalve aan artikel 47, lid 1 van de Landsverordening Comptabiliteit toe te passen met de terughoudendheid die met dit artikel wordt beoogd.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'L.M.C. Ongerling', written over a horizontal line.

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Curaçao
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

Gewone dienst

In tabel 1 is een samenvatting opgenomen van de gewone dienst. De tabel geeft de vastgestelde begroting voor 2025 (VB), de in de vastgestelde BW opgenomen mutaties ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 (mutaties), en de vastgestelde begroting 2025 na de mutaties (VBW).

Tabel 1: Overzicht gewone dienst (in miljoenen XCG)⁸

	2025		
	VB	Mutaties	VBW
Baten	1.994	7	2.000
Belastingen	1.786	5	1.791
Schenken en subsidies	20	1	22
Andere baten	188	0	188
Lasten	1.931	-6	1.925
Beloning van personeel	506	-5	501
Goederen en diensten	278	2	280
Afschrijving vaste activa	81	0	81
Rentelasten	96	0	96
Subsidies & Overdrachten	441	0	441
Sociale zekerheid	517	-3	514
Andere lasten	11	-1	10
Resultaat	62	13	75

Bron: vastgestelde begroting 2025 en vastgestelde begrotingswijziging 2025 van Curaçao.

Resultaat, baten en lasten

Curaçao verhoogt het geraamde resultaat over 2025 van XCG 62 miljoen naar XCG 75 miljoen.

Curaçao verhoogt de totale baten met XCG 7 miljoen, voornamelijk vanwege hoger dan begrote belastingbaten.

Curaçao voert diverse aanpassingen door bij de lasten. De neerwaartse bijstelling van de personeelslasten met XCG 5 miljoen is in lijn met de aanbevelingen bij de OBW 2025.

Kapitaaldienst

In tabel 2 is een samenvatting opgenomen van de kapitaaldienst. De tabel geeft de vastgestelde begroting voor 2025 (VB), de in de vastgestelde BW opgenomen mutaties ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 (mutaties), en de vastgestelde begroting 2025 na de mutaties (VBW).

Tabel 2: Overzicht kapitaaldienst (in miljoenen XCG)⁹

	2025		
	VB	Mutaties	VBW
Ontvangsten	351	-30	323
Afschrijvingen	81	0	81
Reserves/voorzieningen	0	0	0
Ontvangen aflossingen	13	0	13
Aangegane geldleningen	118	30	148
Herfinanciering obligatielening NL	140	-60	80
Uitgaven	408	0	408
Investerings	204	0	204
Reserves/voorzieningen	0	0	0
Kapitaalverstrekkingen/deelnemingen	0	0	0
Aflossing leningen	64	0	64
Aflossing obligatielening NL	140	0	140
Saldo	-57	-30	-85

Bron: vastgestelde begroting 2025 en vastgestelde begrotingswijziging 2025 van Curaçao.

Curaçao begroot een toename van het tekort op de kapitaaldienst van XCG 57 miljoen naar XCG 85 miljoen, vanwege een per saldo afname van de ontvangen geldleningen ten opzichte van de VB.

Conform de toelichting bij de vastgestelde BW gaat Curaçao uit van een aflossing van XCG 60 miljoen en een herfinanciering van XCG 80 miljoen. In de OBW ging het land uit van XCG 82 miljoen, omdat hierin XCG 2 miljoen aan rentelasten voor 2025 was opgenomen. Het afvoeren van deze XCG 2 miljoen is in lijn met het advies van het Cft bij de OBW om de rentelasten buiten de herfinanciering te houden.¹⁰

Collectieve sector

De collectieve sector voor de jaren 2025 en 2026 had uiterlijk op 1 april 2024 vastgesteld moeten zijn. De rapportages over de uitgaven-, ontvangsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector voor 2023 en 2024 ontbreken. Deze rapportages zijn noodzakelijk om leningen te kunnen toetsen aan de rentelastnorm.^{11 12}

Het Cft dringt aan op spoedige aanlevering van de ontbrekende rapportages.

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Cft, kenmerk Cft 202500090, Advies bij de ontwerpbegrotingswijziging 2025 van Curaçao, d.d. 21 augustus 2025.

² Het Cft oordeelde op 30 januari 2025 dat de vastgestelde begroting aanzienlijke meerjarige overschotten op de gewone dienst laat zien. Dit is in lijn met de centrale begrotingsnorm van de Rft en de wettelijk vereiste tekortcompensatie. Het Cft was van mening dat de begroting een aantal risico's bevat die geadresseerd moeten worden en deed u hiertoe vijf aanbevelingen. Op 7 maart 2025 ontving het Cft uw reactie op dit advies, waaruit bleek dat u deels invulling geeft aan de aanbevelingen. Het Cft heeft u op 25 maart 2025 verzocht een OBW aan te leveren waarin vier elementen moeten zijn opgenomen. Vooruitlopend op de OBW heeft u op 12 mei 2025 in een brief de voorgenomen verwerking van de vier elementen in de OBW toegelicht. Het Cft heeft u op 16 mei 2025 schriftelijk laten weten dat de hoor en wederhoor procedure bij de vastgestelde begroting 2025 is afgerond.

³ Cft, kenmerk Cft 202500069, Advies leenverzoek 2025, d.d. 23 juli 2025.

⁴ Landverordening Comptabiliteit, Curaçao, (A.B. 2010, no, 87), artikel 46 jo.42

⁵ Cft, kenmerk Cft 202600009, Advies bij de vastgestelde begroting 2026, d.d. 23 januari 2026.

⁶ Minister van Financiën van Curaçao, kenmerk zaaknummer 2025/021242, Reactie op het advies bij de vastgestelde begroting 2025, d.d. 12 mei 2025.

⁷ Cft, kenmerk Cft 202500093, Reactie op de tweede uitvoeringsrapportage, d.d. 1 september 2025.

⁸ In deze tabel is sprake van afronding op hele XCG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

⁹ In deze tabel is sprake van afronding op hele XCG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

¹⁰ Artikel 15 van de Rft.

¹¹ Artikel 15 lid 1 van de Rft.

¹² Artikel 23 en 24 van de Rft.